

Evropská města v neokoloniální době globalizovaného světa

Stanislav Komínek

Fairtrade Česko a Slovensko

Žijeme v době neokolonialismu

- ▶ Neokolonialismus pomocí dělby práce v současném světě reprodukuje rozdělení moci a nerovností kolonialismu.
- ▶ Při budování našeho bohatství jsme v posledních několika staletích používali nástroje, které přispívají k problémům jako klimatická změna, migrace, chudoba nebo nerovnosti.
- ▶ Využívali jsme násilí, pálili neobnovitelné zdroje, nastavili nespravedlivé podmínky obchodu.
- ▶ Naše pohodlí života v Evropě stojí na zneužívání planety a vykořisťování lidí jinde ve světě.

„Káva se už v 16. až 19. století stala dostupnou pro evropskou populaci díky tomu, že producenti nebyli placeni vůbec nebo jen minimálně. A tato systémová nespravedlnost pokračuje dodnes.“

Markéta Křížová, Univerzita Karlova

„Spekulanti a investiční banky využívají informace ze zemí produkce k ovlivnění ceny. Někteří spekulanti se snaží vychýlit cenu kávy, ať už kalými nebo nekalými způsoby, aby na tom vydělali.“

David Navrátil, Česká spořitelna

Globální oteplování je způsobeno nárůstem koncentrace skleníkových plynů produkovaných lidskou činností.

Jsme navzájem propojeni

**Naše planeta tvoří rozmanitý,
ale jednotný celek,
za který sdílíme odpovědnost.**

A man stands in a lush cacao plantation, holding a large, bright yellow cacao fruit. He is wearing a light-colored, slightly stained t-shirt and red pants. The background is filled with tall cacao trees and a forest floor covered in fallen leaves. A speech bubble is overlaid on the image, containing text in Czech.

**Já jsem
vypěstoval
váše kakao!**

A man with dark, wavy hair and a mustache, wearing a blue button-down shirt, stands in a lush coffee plantation. He is holding a white speech bubble-shaped sign in front of his chest. The sign contains the text "Já jsem vypěstoval vaši kávu" in black, bold, sans-serif font. He is also holding a large, round, woven wicker basket. The background is filled with green coffee leaves and clusters of small, dark coffee cherries. The lighting is bright and natural, suggesting an outdoor setting.

**Já jsem
vypěstoval
vaši kávu**

**Já jsem
vypěstoval
váše kakao!**

- **V Côte d'Ivoire je vykáceno 80 % deštných pralesů.**

- **Dělníci v indických továrnách si vydělají 4000 Kč měsíčně.**

- **V Kostarice si musí zaměstnanci plantáží kupovat balenou vodu.**

-
- A man in a checkered shirt stands in a lush green forest, holding two yellow cocoa pods in his hands. He is looking directly at the camera. In the background, another person in a red shirt is visible, working in the forest. The scene is filled with sunlight filtering through the trees.
- **Domácnost pěstitele kakaá si denně vydělá 160 Kč.**

• V Côte d'Ivoire a Ghaně je nuceno pracovat přes 2 milióny dětí.

- **Celkem 44 % pěstitelů kávy žije v chudobě (s méně než 3,2 USD na den)**

- **V kolumbijských horách stoupla průměrná teplota od roku 1980 o 1,2 °C.**

Naštěstí je tu Fairtrade!

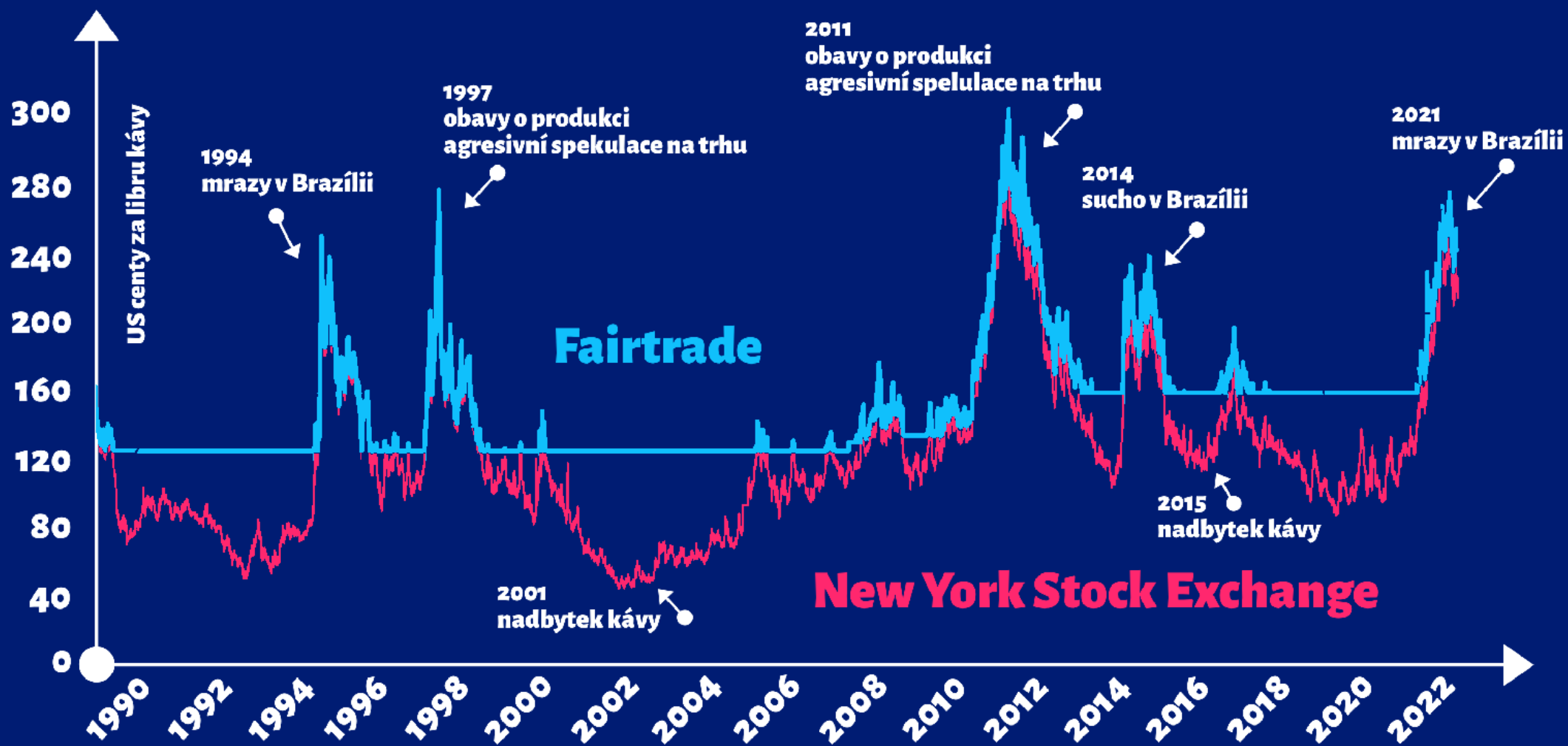

FAIRTRADE

MERCI A CEMOI-RITTER POUR
LA FORMATION DU PLANTEUR
D'ECAKOG

Káva arabika: porovnání cen (1989-2022)

COOPERATIVA AGRÍCOLA INTEGRAL
"SAN JOSÉ EL OBRERO R.L."
LIBERTAD, HUEHUETENANGO.
ALIADOS A FEDECOCAGUA

**Co pro lepší budoucnost
života pěstitelů na planetě
můžeme udělat?**

Naše možnosti zapojení?

- ▶ Vzdělávání
- ▶ Informování
- ▶ Odpovědná spotřeba
- ▶ Lobbying

Spotřeba

Nakupujeme odpovědně.

fair
bio
präzisions

ESPRESSO
bio classic

Colombia

AKCE

Růže řezané
cena za kytici
99.90

A woman with dark hair, wearing a white shirt with a black leaf pattern, is holding a large black bag of coffee. The bag has a label that reads "FAIR CAFÉ ZRNKOVÁ KÁVA" and "NA ZEMI".

A man with short grey hair and glasses, wearing a light blue shirt and dark suspenders, is sitting at the table. He is holding a white cup of coffee on a saucer.

A smaller brown bag of coffee is on the table. The label reads "FAIR CAFÉ ZRNKOVÁ KÁVA" and "NA ZEMI".

A white cup of coffee on a saucer is on the table.

**MOUČNÍK
Z RÝŽE
FAIRTRADE**

Osvěta

Informujeme o globálních souvislostech.

Výstava na stromech

- Výstavová akce v říjnu
- Umístění v parcích a náměstích
- V rámci Týdne důstojné práce
- Přes 100 míst po celé republice

www.vystavanastromech.cz

Bio
KAKAO
čokoladni prah

Bio

FAIRGLOBE

Dark Chocolate

KAKAO

schwach entölt

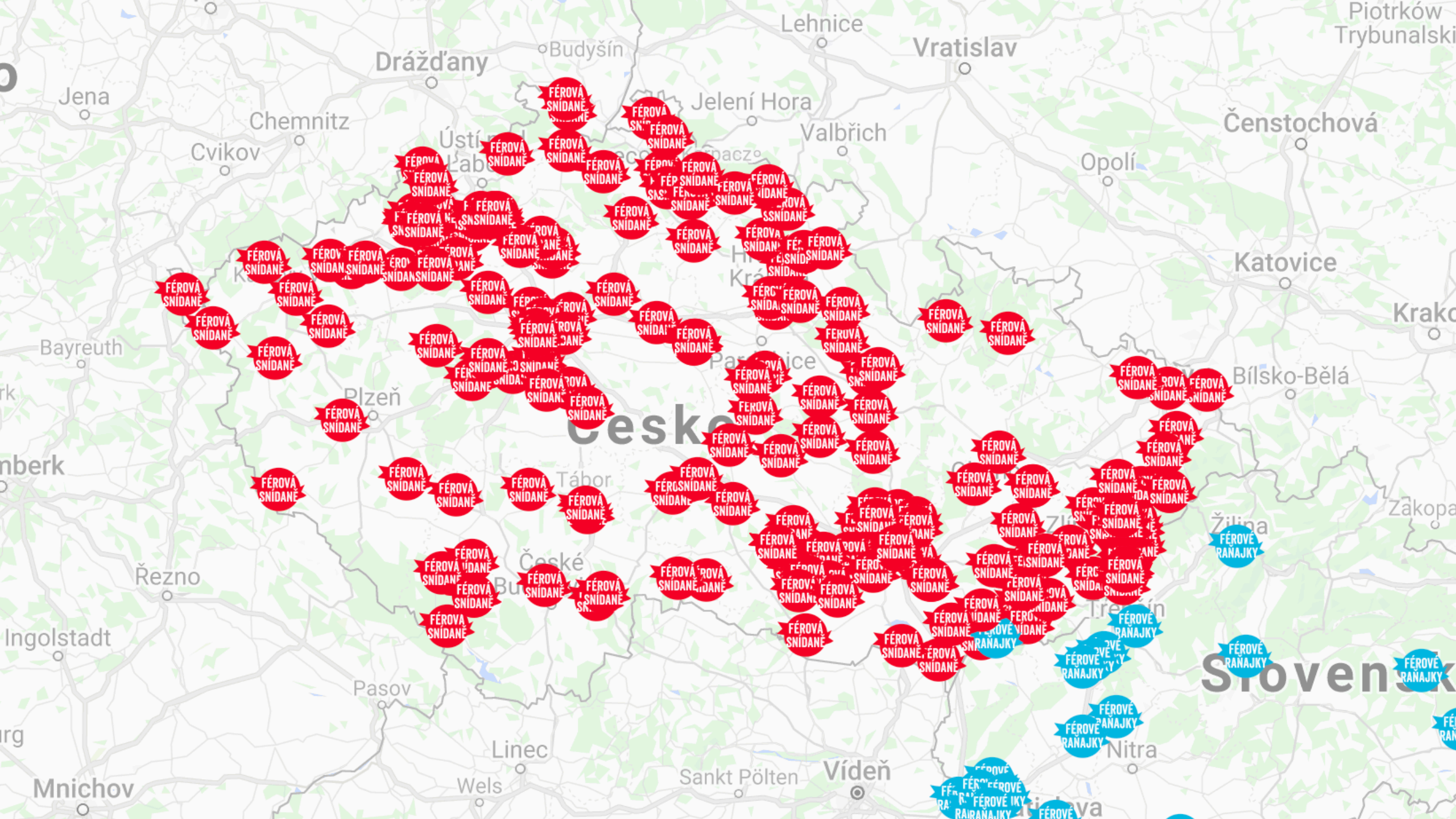
zur Getränke,
Kuchen & Desserts

Bio

100%

Férová snídane

- Komunitní piknik na podporu pěstitelů
- Druhou květnovou sobotu
- V rámci Světového dne pro fair trade
- Přes 150 míst po celé republice

www.ferovasnidane.cz

796/799 93
81 94
82 913
821 93
908
91

Promítání dokumentů

- Ve stínu kakaovníku (22 min, 2020)
- Kávová budoucnost (39 min, 2024)
- Autorské dokumenty z dílny Fairtrade ČS
- Nečekané souvislosti a silná témata
- Oba ve vysílání České televize

VE STÍNU KAKAOVNÍKU

**Pěstitelé neřeší jen budoucnost kávy,
ale i celé naší planety**

**KÁVOVÁ
BUDOUCNOST**

Vzdělávání

Věnujeme se globálnímu vzdělávání.

Globální vzdělávání

Globální vzdělávání nás směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

Témata

- ▶ Chudoba ve světě
- ▶ Dětská práce
- ▶ Migrace
- ▶ Nastavení mezinárodního obchodu
- ▶ Klimatická změna
- ▶ Odpovědná spotřeba

Principy a hodnoty

- ▶ Participace
- ▶ Spolupráce
- ▶ Aktivní přístup / Angažovanost
- ▶ Kritické myšlení
- ▶ Solidarita
- ▶ Udržitelnost

TOP5 GRV

- Přehled globálního vzdělávání
- 5 tipů od každé z 5 nejlepších GRV organizací v ČR

Semináře

- Pro multiplikátory
- Zaměřeno na porozumění fungování Fairtrade a plánování vzdělávacích a osvětových aktivit

Lekce

- 7 vzdělávacích lekcí
- využívají třífázovou metodu E-U-R
- spolupráce s experty z Variant ČvT

www.fairtrade.cz/vzdelavani

15.11

OC177

ČIJE JE TO? KAKO JE POUČENO?
INFORMACE

ČIJE JE TO? KAKO JE POUČENO?
INFORMACE

ČIJE JE TO? KAKO JE POUČENO?
INFORMACE

DRŽAVY
SE
DOPRAVA
2

ČIJE JE TO? KAKO JE POUČENO?
INFORMACE

1. VĚK: ročník 9
výchova 100-120
- KE: za den

INFORMACE

SMUTK
LITOST
KROUST

4. ročník

AFRIKA - historie (včetně kolonizace)
Informace o této kontinentu a jeho historii, rozvoji, kultuře a ekonomice
- Až na závěr a začátek

Svět v souvislostech

Fairtrade   klimatická změna   pracovní podmínky   koloniální historie   propojenost světa   ekologický zvěřák

© Fairtrade Česko a Slovensko, 2023
Zadavatelka: Střední škola
Ilustrace: Ondřej Kráč, vzhled: Filip Hauer

Tak pracovat nepoužij!

- 1. Pracovní podmínky
- 2. Pracovní podmínky
- 3. Pracovní podmínky
- 4. Pracovní podmínky
- 5. Pracovní podmínky
- 6. Pracovní podmínky

Je mapa šovinistická?

- 1. Je mapa šovinistická?
- 2. Je mapa šovinistická?
- 3. Je mapa šovinistická?
- 4. Je mapa šovinistická?
- 5. Je mapa šovinistická?
- 6. Je mapa šovinistická?

Pro nás je důležité
produkovat kávu v systému
Fairtrade, který zajišťuje
fairtradeový přístup,
který pomáhá v tom,
abychom mohli mít
lepší pracovní
podmínky
protektů.

Note Book

COFFEE HEROES

COFFEE HEROES

VZDĚLÁVACÍ DESKOVÁ HRA O LIDECH PĚSTUJÍCÍCH KÁVU

COFFEE HEROES

Spolupráce

Zapojení do kampaně
Fairtradových měst a škol

FAIRTRADE
Moje férová
volba

FAIRTRADE
Moje férová
volba

Za pěstitele
ve světě

Za pěstitele
ve světě

Podpor
FAIRTRADE

OUR FOOD
OUR FUTURE
WE ARE HUNGRY FOR JUSTICE

Podporuji
fair trade

mím zdroj
í mi umožn
posílat do š
lyž jsou nem
je poctivý obc
EČAKOG

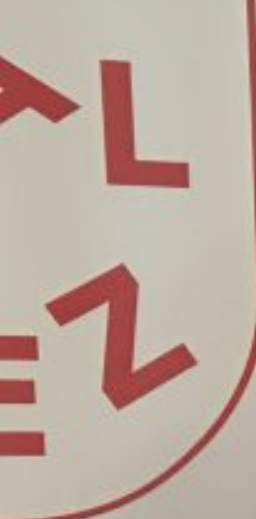

FAIRTRADE
ČESKO a SLOVENSKO

FAIRTRADE

Lucie Křížová

Nakupuj
FAIRTRADE

Podporuj
fair trade

VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ
je Fairtradovým městem

Fairtradová města — mezinárodní iniciativa
označování míst, kde podporují fair trade

 Fairtradová města
www.fairtradovamesta.cz

Čaj je Fairtrade

Fairtrade je férový obchod. Pěstitelům, zaměstnancům a řemeslníkům ze země Afriky, Asie a Latinské Ameriky dává možnost užít se vlastní práci za důstojných podmínek. Zemědělci dostávají spravedlivě zapláceno, plodiny pěstují s ohledem na životní prostředí a sami si vydělávají na důstojné živobytí. To znamená, že jejich děti mohou například chodit do školy.

Typové produkty

Čaj pěstují zemědělci ze země globálního Jihu, například v Indii, ale také třtinový cukr, čokoláda, ovocné džusy, rýže nebo koření.

certifikace

Fairtrade certifikovaný výrobek nejlépe poznáte podle známky Fairtrade na obalu. Tento produkt nabízí pěstitelům jistotu vyšší nákupní ceny a sociálního příplatku.

Základní principy férového obchodu

• práce
• zdraví
• místních komunit
• bezpečnosti zemědělské chemie
• ekologických plodin
• udržitelné produkce
• obytí

pojuje

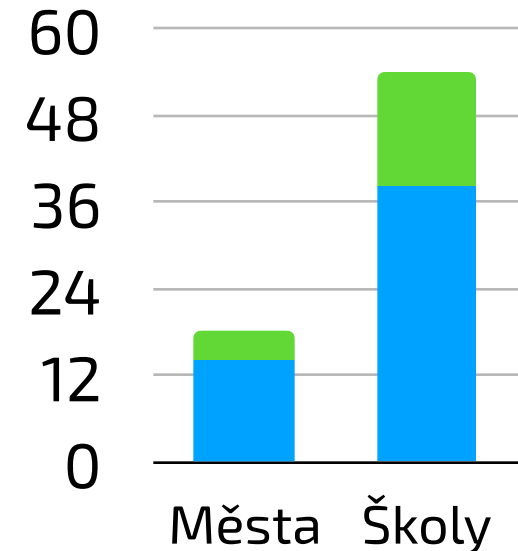

Podpora a dotace z veřejných zdrojů
a místní Agendy 21

Základní informace

- ★Cíl: Zvyšování povědomí o fair trade a podpora pěstitelů ve světě.
- ★Začátek v ČR: 2011
- ★Ve světě přes 2000 Fairtrade towns a 1900 Fairtrade schools
- ★U nás zapojeno 54 škol a 18 měst (poslední se připojila Kopřivnice, posledním držitelem titulu se stal o město Žďár nad Sázavou)

Kritéria zapojení

- ★ Řídící skupina
- ★ Oficiální podpora
- ★ Místní podpora
- ★ Prodejní místa
- ★ Osvětová akce

www.fairtradovamesta.cz

Kontakt

Fairtrade Česko a Slovensko

Mgr. Stanislav Komínek

stanislav.kominek@fairtrade.cz